

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
Одеського державного екологічного університету
(10-19 квітня 2024 р.)**

**ОДЕСА
Одеський державний екологічний університет
2024**

Демченко А.Г. ст. гр. ГЗ-21

Науковий керівник: Костюкевич Т. К, канд. геогр. наук, ст. викладач
Кафедра агрометеорології та агроекології

СУЧАСНИЙ СТАН ЛІСІВ СВІТУ: БІОРІЗНОМАНІТТЯ ТА ЛЮДИНА

Біорізноманіття — це міра відносного різноманіття серед сукупності організмів, що входять до деякої екосистеми. "Різноманіття" в даному разі позначає як відмінності всередині видів, так і між видами, а також порівняльні відмінності між екосистемами.

Біорізноманіття належить до одного з найважливіших надбань кожної держави, адже живі организми виконують життєво важливі функції, є індикаторами якості навколошнього середовища.

Найбільшу загрозу для біорізноманіття лісів представляє скорочення довкілля та кількості видів внаслідок знелісення та Деградація лісів. Зростання населення, демографічні тенденції та економічний розвиток вже давно визнані одними з головних факторів зміни довкілля. За останні 50 років чисельність населення світу подвоїлася, а світова економіка зросла майже вчетверо. Економічний розвиток позбавив злиднів мільярди людей у багатьох країнах.

Однак у зв'язку з цим процесом відбулися суттєві зміни природи у більшості районів світу, причому найбільш негативними наслідки цього були для біорізноманіття і найчастіше для найбільш уразливих груп суспільства, включаючи корінні народи.

Попит на продукцію сільського та лісового господарства визначається такими факторами, як вимоги світових ринків, переваги в раціонах харчування та втрати та псування на різних ланках виробничо-збудових ланцюгів сільськогосподарської продукції, які, у свою чергу, визначають масштаби зbezлісення та деградації лісів.

Загалом, головною причиною скорочення площі та біорізноманіття лісів є необхідність забезпечення все більш численного населення світу продовольством та енергоресурсами.

В Африці головна загроза для збереження лісів пов'язана з демографічним навантаженням і злиднями, які змушують незаможних фермерів перетворювати ліси в орні угіддя і заготовляти паливну деревину і не паливну деревину і заготовляти паливну деревину.

В інших регіонах зbezлісення відбувається внаслідок зміни структури споживання у зв'язку із зростанням добробуту населення.

Однак реальними факторами зbezлісення та деградації лісів є численні взаємодіючі на різних рівнях – від світового до місцевого – політичні та соціально-економічні сили.

Аналіз національних даних щодо 46 країн тропічної та субтропічної зон, на які припадає близько 78 відсотків лісових площ у цих кліматичних зонах, показав, що найбільш пошиrenoю причиною зbezлісення є велике товарне сільське господарство (насамперед скотарство та обробіток сої та олійної пальми), яким це явище обумовлюється на 40 відсотків.

Внесок місцевого натурального сільського господарства в зbezлісення оцінюється в 33 відсотки, внесок зростання міст – 10 відсотків, інфраструктури – 10 відсотків та видобутку корисних копалин – 7 відсотків. У деяких випадках зміні режиму землекористування передувала деградація лісу, спричинена, наприклад, нестійкою чи незаконною заготівлею деревини. Біорізноманіття в Україні:

- наслідок господарювання, особливо в останнє століття, відбулися значні зміни в ландшафтах та середовищах існування;
- різко зменшилася площа, зайнята природними угрупованнями;
- було практично знищено степ як природний біом;
- значних змін зазнали гідрологічні умови території у зв'язку з будівництвом рівнинних гідроелектростанцій та створенням водосховищ;
- осушенням боліт Полісся та обводненням Степу;

Відновлення лісів може переслідувати різні цілі, пов'язані з обігом деградації земель або зниженням продуктивності екосистемних товарів і послуг, наприклад, продовольства, біорізноманіття і води.

До них відносяться:

- відновлення: відновлення бажаних видів, структури чи процесів до вихідного стани екосистеми;
- реконструкція: відновлення аборигенних рослин на землях, що використовуються для інших цілей та рекультивація: відновлення сильно деградованих земель, позбавлених рослинності;
- заміщення: найбільш радикальна форма відновлення, у межах якої види або джерела існування, що адаптувалися до місцевих умов і не здатні мігрувати, заміщаються новою рослинністю в умовах швидкої зміни клімату.

Людина прагне впливати на природу, але при цьому не можна порушувати принцип оптимальної різноманітності. Якщо це не враховувати, то система буде неперебачувано реагувати на зміну зовнішніх умов.

Біорізноманіття належить до одного з найважливіших надбань кожної держави, адже живі організми виконують життєво важливі функції, є індикаторами якості навколишнього середовища.

Відновлення лісів, коли воно проводиться належним чином, допомагає відновити місце існування та екосистеми, створює робочі місця та служить джерелом доходів, а також є одним із дієвих рішень пов'язаних із зміною клімату проблем на основі природних механізмів.